

Zápis ze 42. zasedání Výboru pro socioekonomický rozvoj RVUR

22. října 2024, 14:00 – 16:45, prezenčně Úřad vlády, Strakova akademie (Starý tiskový sál), a online platforma Webex meetings

Účastníci (prezenčně a online):

Bendl Daniel (ÚV), Brázová Věra Karin (MMR), Bystřická Jana (MMR), Dvořák Adam (ÚV), Dvouletý Ondřej (VŠE), Fiala Jan (ÚV), Frůhauf Ladislav (České priority), Fuchs Miroslav (MPSV), Hronza Martin (MPO), Hájek Miroslav (ČZU), Chmelář Aleš (OECD), Jacina Viktor (MF), Janáková Lenka (HK ČR), Jungwirth Březovská Romana (AMO), Jurášková Pavla (MMR), Juřík Richard (MŽP), Kleňha Jan (České priority), Klusák Václav (ÚV), Křenek Filip (Europeum), Maděra Milan (ÚV), Masare Vít (ÚV), Mácová Veronika (ÚV), Nalejvač Tomáš (ÚV), Novotná Perlinová Anna (Svaz průmyslu a dopravy), Pasková Anna (MŽP), Peloušek Filip (MŽP), Pělucha Martin (VŠE), Polášek Martin (MŽP), Řiháčková Nela (MŽP), Sršňová Lucie (MŽP), Štork Zbyněk (MF), Truchlá Jana (ÚV), Volčík Stanislav (MŠMT), Vydra Šimon (ÚV), Žáková Pavlína (ÚV)

Program jednání

- 1) Zahájení a schválení programu
- 2) Aktuality v oblasti analytické činnosti (PSSAÚ, VAÚ)
- 3) Představení nové Hospodářské strategie ČR (MPO)
- 4) Analýza nákladů dekarbonizace dle aktualizace energeticko-klimatických strategií vlády (MŽP)
- 5) Představení doporučení Rady ke spravedlivému přechodu ke klimatické neutralitě a cesty jeho implementace (MPSV)
- 6) Informace k aktualizaci strategického rámce ČR 2030 a k plnění opatření 2. Implementačního plánu ČR 2030 (MŽP)
- 7) Novinky z OECD (uveď A. Chmelář)
- 8) Závěr

Bod programu 1) Zahájení a schválení programu

Pavlína Žáková (ÚV) na úvod přivítala účastníky a stručně představila program jednání. Na základě žádosti Martina Hronzy byla provedena dílčí změna v pořadí bodů programu (bod k Hospodářské strategii byl předřazen za bod k aktualitám v oblasti analytické činnosti). Program byl v upravené podobě schválen. Následně paní předsedkyně Žáková informovala, že druhý den bude následovat jednání samotné RVUR (23. 10. 2024).

Bod programu 2) Aktuality v oblasti analytické činnosti (PSSAÚ, VAÚ)

Šimon Vydra (ÚV) představil aktuality v oblasti analytické činnosti. Zaměřil se na projekt vytváření a navyšování kapacit analytických jednotek na jednotlivých resortech. Tento projekt je součástí

NPO, konkrétně komponenty 4.4. Dále informoval o probíhající reformě procesu RIA a o dvou projektech Nástroje pro technickou podporu (Technical Support Instrument, TSI). Konkrétně se jednalo o projekt TSI *Building Capacity for evidence-informed policy making in governance and public administration* a projekt TSI na téma interních kapacit. Doplnil, že role VAÚ v kontextu analytické činnosti je koordinační a snaží se nastavit jednotící rámec pro kvalitu systému. Následně Š. Vydra stručně představil činnost PSSAÚ, přičemž v lednu 2025 by mělo proběhnout výroční zasedání této pracovní skupiny.

Aleš Chmelař (MZV-OECD) vyzdvihl spolupráci OECD na TSI projektech.

Věra Karin Brázová (MMR) navrhla možnost spolupráce analytických jednotek a MMR v oblasti podpory strategické práce.

Bod programu 3) Představení nové Hospodářské strategie ČR (MPO)

Martin Hronza (MPO) představil novou Hospodářskou strategii ČR. Tato strategie byla vládou schválena 10. 10. 2024. Schválením této strategie došlo ke zrušení Inovační strategie. Do 28. 2. 2025 MPO vypracuje prováděcí plán s horizontem přibližně dva roky, přičemž do několika týdnů začnou oslovovat resorty se žádostmi o první vstupy. Hospodářská strategie se skládá z několika tematických oblastí (lidský kapitál, produktivita a přidaná hodnota; strategická infrastruktura; industrializace s přidanou hodnotou a financování). V rámci analytické části strategie jsou na grafech ilustrovány jednotlivé ekonomické ukazatele. Součástí strategie je i SWOT analýza českého hospodářství. Hlavním cílem definovaným v Hospodářské strategii je do roku 2040 umístit ČR v elitní desítce mezi členskými státy EU v HDP na osobu. Hospodářská strategie je napojena i na další strategie a je koherentní s cíli Strategického rámce ČR 2030.

Aleš Chmelař (OECD) upozornil na transformaci OECD, které se ze společenství vyspělých států stává seskupením podobně smýšlejících zemí s liberálním ekonomickým modelem. Novými členy se v dohledné době pravděpodobně stanou státy s výrazně nižším HDP per capita, než má ČR. OECD tedy již nemusí představovat benchmark pro hodnocení. Rovněž doporučuje v rámci hodnocení spíše ukazatel HND než HDP, neboť nezanedbatelná část HDP vytvořeného v ČR je spotřebována mimo ČR.

Bod programu 4) Analýza nákladů dekarbonizace dle aktualizace energeticko-klimatických strategií vlády (MŽP)

Richard Juřík (MŽP) představil genezi metodického přístupu modelování nákladů dekarbonizace. Modelování probíhá v rámci Centra pro otázky životního prostředí UK, konkrétně konsorcia SEEPIA. Hlavní otázkou je, kolik nás bude stát ještě robustnější proces dekarbonizace, než probíhá v současnosti. Na grafech v prezentaci jsou ilustrovány náklady na dekarbonizaci na základě referenčního a dekarbonizačního scénáře. Rovněž je demonstrováno i rozdělení nákladů na investiční a neinvestiční a patrný je i podíl nákladů, které jsou hrazeny s veřejnou investiční podporou. Podrobnější popis grafů z prezentace je v kapitole 3 a 5 v aktualizovaném návrhu Vnitrostátního plánu ČR v oblasti energetiky a klimatu. S těmito daty bude následně pracovat i Ministerstvo financí. Dekarbonizační cíl modelování je dosažení klimatické neutrality do roku 2050 a přibližně 60% snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030.

Bod programu 5) Představení doporučení Rady ke spravedlivému přechodu ke klimatické neutralitě a cesty jeho implementace (MPSV)

Miroslav Fuchs (MPSV) představil doporučení Rady EPSCO k zajištění spravedlivé transformace na klimatickou neutralitu. Doporučení obsahuje vodítka pro členské státy s cílem zajistit, aby byl přechod na klimatickou neutralitu v roce 2050 sociálně spravedlivý a nikoho neopomíjel. Pozice ČR

k doporučení byla pozitivní. ČR také ocenila, že se jedná o právně nezávazný dokument, který ponechává dostatečnou flexibilitu členským státům. Zároveň probíhá monitoring doporučení v rámci evropského semestru. Poslední hodnocení proběhlo v roce 2023 a následující hodnocení bude příští rok. Poslední hodnocení EK bylo pozitivní, s tím, že by bylo vhodné zaměřit se na řešení nedostatku kvalifikovaných pracovních sil na trhu práce a různé formy rekvalifikace a zvyšování kvalifikace zaměstnanců. Klíčové je tedy přizpůsobit trh práce a vzdělávací systém digitální a zelené tranzici. K řešení důsledků energetické chudoby by mělo přispět i čerpání prostředků ze připravovaného Sociálního klimatického fondu.

Pavlaína Žáková (ÚV) navrhla, že téma Sociálního klimatického fondu by mohlo být součástí programu budoucího jednání Výboru pro socioekonomický rozvoj.

Bod programu 6) Informace k aktualizaci strategického rámce ČR 2030 a k plnění opatření 2. Implementačního plánu ČR 2030 (MŽP)

Lucie Sršňová (MŽP) informovala o schvalování aktualizace strategického rámce ČR 2030, který bude znovu předložen vládě. Za účelem dosažení politické shody byla v létě zřízena pracovní skupina složená ze zástupců pěti stran koalice, která měla za úkol dokument výrazně zkrátit a přepracovat. Momentálně je nejnovější verze ČR 2030 v téměř finální podobě a 6. 11. 2024 by měla být předložena vládě. Jedná se o zkrácenou verzi původního dokumentu (má cca 40 stran) se zachovanou strukturou jednotlivých tematických oblastí a cílů. Tato verze už nepůjde do mezirezortního připomínkového řízení.

Martin Polášek (MŽP) následně navázal s informacemi o plnění 2. Implementačního plánu ČR 2030. Na základě tohoto plánu lze konstatovat, že se některá opatření nedaří plnit podle předpokladů a dochází k tzv. prokluzování některých opatření. V rámci opatření spadajících pod Výbor pro socioekonomický rozvoj, je příkladem, kdy dochází k prokluzování opatření 2.4 a) ohledně prekarizace práce. Opatření 7.1 a), b), c) související s Hospodářskou strategií byla splněna. Rovněž v rámci opatření 11.2 a) ohledně implementace principu Do no significant harm (významně nepoškozovat životní prostředí, DNSH) dochází k postupnému pokroku. V případě opatření 7.1 d), 7.4 b) a 9.1 a) není zcela jasný hmatatelný pokrok a bylo by potřeba zjistit, nakolik je současná formulace opatření relevantní. Martin Polášek následně navrhl, že na příštím jednání Výboru pro socioekonomický rozvoj by se mohla vybrat 2-3 opatření, která by se prodiskutovala podrobněji.

Magdaléna Klimešová (MPSV) reagovala k opatření 2.4 a) ohledně prekarizace práce, s informací, že v létě došlo k novému systému evidence dohod, a tím pádem by mělo dojít k větší přehlednosti systému. Obecně dle ní není problém identifikovat, kdy k prekarizaci práce dochází, ale kdy je možné udělit náležitou pokutu.

Bod programu 7) Novinky z OECD

Aleš Chmelař (MZV-OECD) prezentoval informace k výhledu OECD pro globální ekonomiku a k připravovanému Hospodářskému přehledu ČR, který bude oficiálně zveřejněn v březnu 2025. Jako klíčová oblast pro ČR byla identifikována oblast vzdělávání a trhu práce. Podrobnější informace k jednotlivým ukazatelům jsou k nalezení v prezentaci v příloze.

Bod programu 8) Závěr

Pavlaína Žáková (ÚV) na závěr informovala o nejbližším jednání Výboru pro socioekonomický rozvoj, který bude v únoru 2025. Avizovala, že na tomto jednání bude zařazen bod k foresightu a k Sociálnímu klimatickému fondu. Bude se snažit, aby na Výboru byl přítomen i jeho bývalý předseda Marek Havrda, který nyní působí v Evropské komisi. Následně poděkovala přítomným účastníkům a ukončila jednání.